

סדר קדשים | מסכת פרתות דפים כ"ה- כ"ח. מסכת מעילה, דפים ב'ד'
שבת פרשת כי-תבוא ט"ו- כ"א באלול (21-15 לספטמבר)

דף כ"ה: בָּבָא בֶן בוּטָא

בָּבָא בֶן בוּטָא הָיָה תַנַּאי בְּדוֹר הָרַאשׁוֹן שֶׁל הַתְּנַאִים, דוֹר אֶחָד לִפְנֵי חוּרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי. כְּאֲשֶׁר הוֹרְדוּס הַמֶּלֶךְ הֵרֵג אֶת חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל, הוּא הִשְׁאִיר בְּחַיִּים רַק אֶת בָּבָא בֶן בוּטָא. וְאַחַר כֵּן הוּא הִשְׁפִּיעַ עַל הוֹרְדוּס לַחֲדוֹשׁ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. הַתְּלַמּוּד מְסַפֵּר שֶׁבָּבָא בֶן בוּטָא הֵבִיא בְּכָל יוֹם קוֹרְבָן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי שְׁהִיָּה חֲסִיד, צְדִיק גָּדוֹל וִירָא שְׂמִימ, וְהוּא חָשׂוּשׁ שְׂמָא הוּא עֵבֵר עַל עֲבֻרוֹת בְּלִי שְׁשׁוּם לֵב. בְּכָל יוֹם חוֹל הָיָה בָּבָא בֶן בוּטָא מְבִיא קוֹרְבָן (בְּשַׁבָּת אֵין מְקַרְבִּים קוֹרְבָנוֹת שֶׁל יְחִידִים), חוּץ מֵאֲשֶׁר יוֹם אֶחָד בְּשַׁנָּה - בִּ"א בְּתַשְׁרִי, יוֹם אֶחָד אַחֲרֵי יוֹם הַכִּיפּוּרִים, מִפְּנֵי שְׂיֻם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר עַל כָּל הָעֲבֻרוֹת.

דף כ"ו: יוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר

יוֹם הַכִּיפּוּרִים הוּא יוֹם קְדוֹשׁ הַמְּסוּגָל לְסִלְיָהּ, מַחִילָה וְכִפָּרָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: אִם יֵשׁ עֲבָרָה אוֹ חֲטָא שְׂאִין אָדָם בְּעוֹלָם יוֹדֵעַ עֲלֵיהֶם - יוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר עֲלֵיהֶם. בֵּית הַתְּלַמּוּד מוֹבָאוֹת כַּמָּה שְׁאֵלוֹת עַל דְּבַרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאַחַת מֵהֶן הִיא: עֲגָלָה עֲרוּפָה שְׂעֵבֵר עָלֶיהָ יוֹם הַכִּיפּוּרִים - לֹא תֵעָרֵף. כְּלוֹמַר: אִם נִמְצָא אָדָם הַרוֹג בֵּין שְׁתֵּי עָרִים וְאֵין יוֹדֵעַ מִי הֵרֵג אוֹתוֹ, מְבִיאִים עֲגָלָה וְעוֹרְפִים אֶת רֹאשָׁהּ כְּכַפָּרָה עַל הַרְצָח. הַשְּׂאֵלָה הִיא, **לִפְנֵי רַבִּי אֶלְעָזָר**, אִם עֵבֵר יוֹם הַכִּיפּוּרִים הֲרִי כִבֵּר הַתְּכַפֵּר הַחֲטָא שְׂאִישׁ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִי בִיצַע אוֹתוֹ, וְלִכְאוּרָה אֵין צוֹרֵךְ לַעְרוֹף אֶת הָעֲגָלָה. תְּשׁוּבַת הַתְּלַמּוּד הִיא שְׂאֵכֵן אִישׁ אֵינוֹ יוֹדֵעַ מִי רָצַח, אֲבָל יֵשׁ אָדָם אֶחָד בְּעוֹלָם שְׂיֻדֵעַ מִי רָצַח, וְזֶה הַרְצָח בְּעֲצוּמוֹ. לָכֵן אֵין יוֹם הַכִּיפּוּרִים מְכַפֵּר עַל עֲבָרָה זוֹ. רַק עֲבָרָה שְׂנֻעָשֶׂתָה וְאִפְּלוּ בְּלִי יוֹדֵעֶתָה שֶׁל עוֹשֶׂה הָעֲבָרָה הִיא הַמַּתְכַּפֶּרֶת מֵאֲלִיָּהּ בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים.

דף כ"ז: שִׁינוּי בְּעֵרְכוֹ שֶׁל הָאֵיל

שְׂאֵלָה מְעַנִּינָת בְּיוֹתֵר **שְׂאֵל רַבִּי אֶלְעָזָר אֶת רַבִּי יוֹחָנָן**, וְתוֹגַבְתּוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹחָנָן הִיְתָה: כָּל כֶּף הַרְבֵּה שְׁנַיִם אֲנִי נִמְצָא בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ, וּמַעֲוֹלָם לֹא שְׂאֵלוּ אוֹתִי אֶת הַשְּׂאֵלָה הַזֹּאת. מַהִי אוֹתָהּ שְׂאֵלָה שְׂרַבִּי יוֹחָנָן הִתְפַּעַל מִמֶּנָּה? בְּסִפּוּר וַיִּקְרָא נֶאֱמַר שֶׁקוֹרְבָן מְעִילָה צְרִיף לְהִיּוֹת "אֵיל תְּמִים מִן הַצֶּאֱן בְּעֵרְכָּךְ כֶּסֶף שְׂקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאֲשֶׁם". מִמָּה שְׂנֵאָמַר "שְׂקָלִים" בְּלִשׁוֹן רַבִּים, אֲנִי לְמַדִּים שֶׁהוּא צְרִיף לְהִיּוֹת שׁוּה לְפָחוֹת שְׁנַיִ סֵלְעִים. יִשְׁנֵה עוֹד הוֹרָאָה שֶׁל הַתּוֹרָה בְּפִרְשׁוֹת רֹאֵה לְגַבִּי כָּל הַקוֹרְבָנוֹת (פְּרִשְׁתֵי רֹאֵה) "וְכָל מִבְּחָר נְדָרִיכֶם" - הַקוֹרְבָנוֹת צְרִיכִים לְהִיּוֹת מוֹבַחְרִים, מְשׁוּבָחִים. **מַה הִיְתָה שְׂאֵלְתוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר?** אִם יֵרְדוּ הַמַּחֲרִים וְאִפְּלוּ הָאֵיל הַמְּשׁוּבָח וְהַטּוֹב בְּיוֹתֵר אֵינְנוּ עוֹלָה שְׁנַיִ שְׂקָלִים - מַה עוֹשִׂים? מִצַּד אֶחָד הוּא מוֹבַחֵר וּמְשׁוּבָח, אֶךְ מִצַּד שְׁנַיִ הוּא לֹא עוֹלָה שְׁנַיִ שְׂקָלִים?

דף כ"ח: תְּלַמִּידֵי חַכְמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם

בְּדֵף הָאֶחָרוֹן שֶׁל הַמְּסַכָּת מְבִיא הַתְּלַמּוּד בְּרִיּוֹתָא בְּהַ מְסוּפֵר עַל יִשְׁשׁוּכָר, אִישׁ כֶּפֶר בְּרַקְיָא שְׁהִיָּה כַהֵן, וְחֲטָא בְּכָף שְׂכָשְׁעֵבֵד בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הוּא לְבֵשׁ כְּפָמוֹת עַל יָדָיו. בְּכָף הוּא עֵבֵר עֲבָרָה, כִּי אֲסוּר שְׁתַּהֲיָה חֲצִיצָה בֵּין הַכַּהֵן לְבֵין עֲבוּדַת הַקּוֹדֶשׁ, וְכַמוֹ כֵּן בְּלִבִּישַׁת הַכְּפָמוֹת הוּא בִיָּהָ אֶת עֲבוּדַת הַמִּקְדָּשׁ, כִּי הֲרָאָה שְׂאִינוֹ רֹצֵחַ לְגַעַת בְּקוֹרְבָנוֹת בְּיָדָיו. סוּפוֹ הָיָה קָשׁוּה. לְאַחַר שֶׁהוּא נִקְלַע לְיִכּוּחַ שְׁבִין יָבִיא הַמֶּלֶךְ לְאֲשֶׁתוֹ, וְהַמֶּלֶךְ בִּיקֵשׁ מִמֶּנּוּ לְהַכְרִיעַ מִי צוֹדֵק, הוּא אָמַר שֶׁהַמֶּלֶכָה צוֹדֵקָת וְתוֹךְ כִּדִּי כֶּף הוּא הַחֲוָה בִּידוֹ בְּתַנּוּעַת בִּישׁוֹל לְעֵבֵר הַמֶּלֶךְ. הַמֶּלֶךְ זָעַם וְהוֹרָה לְהַעֲנִישׁוּ בְּחוּמְרָה רַבָּה. **אֶת הַמְּסַכָּת מְסִיִּם הַתְּלַמּוּד בְּדַבְרֵי שְׁבַח וְהַלֵּל לְתַלְמִידֵי הַחַכְמִים:** "אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: תְּלַמִּידֵי חַכְמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם בְּעוֹלָם."

מִן הַתְּלַמּוּד

סדר קדשים,
מסכת פרתות, דף כ"ז

"רב פפא אמר: אמר קרא: כפר לעמך ישראל ...
- ראוייה כפרה זו שתכפר על יוצאי מצרים"

אידכר - נזכר
גופא - גופו של עניין

הסבר: רב פפא אמר שכאשר מקיימים את מצוות עגלה ערופה, היא מכפרת גם על הדורות הקודמים של עם ישראל שיצאו ממצרים.

תלמוד ישראלי
החידון העולמי הראשון של התלמוד הישראלי
מחייב לשלב הבא

בית התלמוד הישראלי מברך את מאות ההורים והילדים שנבחנו בשלב הראשון ומאחל הצלחה למתמודדים שעלו לשלב הבא

החידון העולמי הראשון של התלמוד הישראלי - שלב הגמר יתקיים ב"ה בתיאטרון ירושלים ביום א', י"ז בכסלו תש"פ 15/12/19 החידון ישודר בשידור חי

מסיימי
מסכת כרתות
השעה טובה ומתחילת
מסכת מעילה

מתפלבלים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי -

יוסי בן ה-16 חסך כסף וקנה עז, תוך שהוא מבטיח להוריו ולאחיו שהוא יטפל בה כמו שצריך. לקראת חופשת הקיץ יוסי החליט שהוא יוצא לחודש טיול בשביל ישראל והוא משאיר את העז בחצר, תוך שהוא מבקש מהוריו ואחיו שיטפלו בה. בני המשפחה לא יודעים מה לעשות.

מצד שני:

זו טרחה גדולה עבורם. העז מרעישה, בורחת, צריך לנקות סביבה, היא דורשת תשומת לב ועבודה, ולבני המשפחה יש דברים אחרים שהם רוצים לעשות חוץ מלטפל כל היום בעז שיזסי השאיר להם.

מצד אחד:

בני המשפחה אוהבים את יוסי, ויוסי אוהב את העז, והם מוכנים לעזור לו להשגיח עליה ולטפל בה במשך חודש שלם בזמן שהוא מטייל.

...ואה? עֵתְכֶם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפלבלתם עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli.medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

הקמת הגדודים העבריים

במהלך מלחמת העולם הראשונה, התעוררה יוזמה להקים גדודים עבריים בהם ישרתו יהודים במסגרת הצבא הבריטי. הכוונה הייתה שבכך ירכשו היהודים הכשרה צבאית, ויהיה בסיס לדרישתם להקים בית לאומי בארץ ישראל, לאחר שסייעו לכבוש אותה מידי הטורקים. את הרעיון מימשו זאב ז'בוטינסקי ויוסף טרומפלדור, ואכן הוקמו מספר גדודים בהם שירתו יהודים. תרומתם של גדודים אלה למלחמה הייתה שולית, והם פורקו לאחריה, אבל הייתה זו הפעם הראשונה בה הוקם גוף צבאי יהודי בעת החדשה, והניסיון שרכשו חיילי הגדודים שימש אותם אחר כך במחתרות ובהקמת צה"ל.

מוזיאון בית הגדודים במושב אביחיל, ד"ר אבישי טייכר, Wikipedia

♥ | על המפה | כפר ידידיה

כפר ידידיה הוא מושב השוכן ליד נתניה ושייך למועצה אזורית עמק חפר. הוא הוקם בתרצ"ה (1935) על ידי קבוצת עולים מגרמניה. המימון למושב הגיע מקהילת יהודי אלכסנדריה שבמצרים, ולכן נקרא המושב על שמו של ידידיה (פילון) האלכסנדרוני, מחכמי ישראל שחי במצרים בתקופת בית שני. בשנת תש"ה (1945) הצטרפה ליישוב קבוצת מתיישבים בשם "בני גאולים", שנכשלה בניסיונותיה להקים יישוב עצמאי. שטחו של המושב כ-3,000 דונם, ותושביו עוסקים בענפי החקלאות: פרחים, רפת, לול, פרדס ומשתלה. כיום גרים במקום כ-750 תושבים.

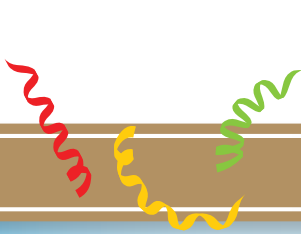
מי אני? | 4 דקות

- נולדתי ברוסיה בשם ולדימיר יבגנביץ'.
- הייתי ממקימי הגדוד העברי במלחמת העולם הראשונה.
- הקמתי את הזרם שנקרא ציונות רוויזיוניסטית.
- הייתי ראש בית"ר ומנהיג האצ"ל.

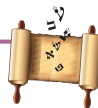
אברהם, אבי, אבי

תמונות: משה שניידר

סדר קדשים | מסכת מעילה, דפים ב' ד'

דבר תורה

שתי פרשיות של הבאת גידולים חקלאיים לבית המקדש נמצאות בפתיחה לפרשתנו: האחת הבאת הביכורים מפרשת השנה החדשה, והשנייה - הבאת המעשרות מהתבואה של השנים הקודמות. באופן מעניין דווקא סביב הבאת הביכורים היה נערך טקס רב רושם למרות שכמות הפירות שהייתה מובאת בו הייתה קטנה: "מראשית פרי האדמה" וגם זה רק משבעת המינים. לעומת זאת, סביב הבאת המעשרות מכל הגידולים החקלאיים - שהיו רבים ומגוונים הרבה יותר - כלל לא נעשה טקס מיוחד. מדוע דווקא סביב הבאת הביכורים המועטים הייתה חגיגה כה גדולה? המעשרות מבטאים את ההודיה של האדם על מה שגדל בשדה שלו בעבר. לאחר שכבר זכה האדם לתבואה ופרנסה רבה - קל לו להודות לה! לעומת זאת, הביכורים מסמלים את ההודיה על העתיד - על הלא נודע, שהרי הביכורים הם מראשית הפירות - הרבה לפני הכנסתם לבית. הכרת טובה זו, על מה שעדיין לא זכה לו, גדולה מעלתה פי כמה וכמה ועל כן סביבה נערך טקס מרשים ומפואר.

מסכת מעילה

דף ב': מסכת מעילה

- מסכת מעילה עוסקת באדם שמשתמש בחפץ של הקדש, כלומר בחפצים או בכספים ששייכים לבית המקדש, לצורכי חולין.
- מי משתמש בחפץ של הקדש מועל ביעוד של החפץ, ולכן נקראת המסכת "מעילה". יש סוגים שונים של הקדש:
- קודשי מזבח - מה שהוקדש לצורך הקרבת קורבנות על גבי המזבח.
- קודשי בדיק הבית - הוקדש לתחזוקת בית המקדש.
- קודשי מזבח יש שני סוגים:
- קדושת הגוף - הקורבנות הקרבים על גבי המזבח.
- ב. קדושת דמים - מעות וחפצים שהוקדשו לצורך רכישת קורבנות. גם בקדושת הגוף יש שני סוגים:
- א. קודשי קדשים - הקורבנות הקדושים ביותר, הנאכלים בעזרה בלבד, לכהנים וזרים בלבד.
- ב. קודשים קלים - קורבנות שקדושתם פחותה, והם נאכלים בכל ירושלים על ידי כל יהודי.

דף ג': הלחמים וקורבן התודה

אברהם ובני משפחתו עלו לירושלים עיר הקודש ובעגלתם כבש שאברהם הקדיש לקורבן תודה. השמחה הייתה רבה ככל שהלכו והתקרבו לירושלים, ובהגיעם אל העיר ירדו בני המשפחה מן העגלה והלכו ברגל בהתרגשות גדולה עד שהגיעו לבית המקדש. הכהן קיבל את הקורבן, בדיק אותו לראות שאין בו מום, ושאל אותו: היכן ארבעים הלחמים שמביאים עם קורבן התודה? אברהם חפן את ראשו בידי: אתמול בלילה אפיתי אותם בבית קרובי המתגורר מחוץ לחומת ירושלים ושכחתי אותם אצלו. ארוץ להביא אותם. אמר לו הכהן: רוץ להביאם, כי אם תקניס אותם לתוך חומת העיר רק אחרי שחיטת הקורבן, הם כבר לא יהיו קדושים.

דף ד': האמורא בר קפרא

בתלמוד מובאים דברים שאמר בר קפרא לבר פדת שהיה בן אחותו, וכך אמר לו: בן אחותי, מחר כשנלמד בבית המדרש, תזכיר לי שעלינו לברר הלכה פלונית ולעסוק בה. בר קפרא חי בדור שבין תקופת התנאים לתקופת האמוראים. הוא היה תלמידו של רבי יהודה הנשיא המכונה גם רבנו הקדוש, והרמב"ם כותב כי הוא היה חבר בבית דינו של רבי יהודה הנשיא. הוא נכח בעת פטירתו של רבי יהודה הנשיא, קרע את בגדיו ואמר: "אראלים ומצוקים אחזו בארון הקדש, נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקדש".

מי אני?

אם תורידו אותיות אמצעיות, אהיה ממש הורס. למרות הסוף של שמי, אני בכלל לא צדיק. באמצע שמי יש פרח ריחני אך קוצני. יש לי גם סוד, אבל הוא הפוך. מי אני?

(מ.ל.ל.ל.ל.ל.ל.ל.)

יש לי מושג | השגחה פרטית

השגחה פרטית היא האמונה בכך שהאירועים שקורים לאדם אינם במקרה אלא מושגחים מלמעלה ונקבעים על ידי ה', בהתאם למעשיו של האדם ולתפקידו בעולם. כדברי חז"ל: "אין אדם נוקף אצבעו (-) מקבל מכה באצבע) למטה, אלא אם כן מכריזים על כך למעלה".

שאלות השבוע

- מדוע אסור לכהן לעבוד בבית המקדש עם כפפות על ידי?
- מי היה בבא בן בוטא וכיצד הוא השפיע על הורדוס?
- מה לומדים מהפסוק "איל תמים מן הצאן בערך קסף שקלים בשקל הקדש לאשם?"

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

